

Nekoliko samovšečen, a nujen dodatek k zgodovini slovenske etnologije

Ali ni to neke vrste samovšečnost, če urednika pišeta o svojem (minule) delu, se utegneta vprašati, ko boste preleteli naslednje vrstice. Pa ni! Ker je vse minljivo in zamenljivo, je minljivo tudi urednikovanje Mojce in Rajka, zato tudi nekaj besed o opravljenem delu. To je zadnja številka, ki sva jo pripravila, naslednik ali naslednica ali več njih, pa bo poskušal nadaljevati od tu naprej. Z decembrom 1997 sva urednika družno, a vsak zaradi svoje notranje potrebe in zunanjih nerešljivih nesoglasij s predsednico Slovenskega etnološkega društva Dušo Krnel Umek, odstopila z uredniške funkcije. Najino prostovoljno delo pri Slovenskem etnološkem društvu je bilo kronano z nekaj vidnimi rezultati, na kakršne bi bili verjetno podobno ponosni tudi uredniki Glasnika pred nama.

Ostane nama še možnost, da po pospravljanju lastnega podstrešja in zadnjem urejanju društvenega izdajateljskega arhiva potegnemo vse niti skupaj in vas spomniva, o čem vas je Glasnik seznanjal od tretje številke leta 1994 naprej.

Te številke so fizično izšle v desetih zvezkih formata A4 in so skupaj vsebovale 41,47 % znanstvenih člankov, 51,27 % strokovnih člankov in 7,26 % prevodov originalnih besedil ali povzetkov. Šest zvezkov revije so povezovali skupni tematski bloki etnološkega branja (etnologija v osnovni šoli, bližine in razlike med etnologijo in antropologijami, etnomuzikologija in folkloristika, fotografija, film in vizualna dokumentacija, etnološke raziskave na avstrijskem Koroškem, etnologija ljubljane), v vseh revijah skupaj pa je bilo objavljeno še 319 dokumentiranih fotografij, risb, skic in reprodukcij. V tem času je bilo objavljeno v Glasniku zanimivo 132 različnim avtorjem.

Do marca 1997 je bilo urejanju Glasnika pridruženo še urejanje Knjižnice Glasnika SED (od št. 22 do 27), v katerih ste lahko brali o plemiški rodbini Wambolt na Hmeljniku med vojnama; prispevkih s kongresa ob počastitvi štirih pomembnih dogodkov za slovensko etnologijo (stoletnici Štrek-ljevih Slovenskih narodnih pesmi, stoletnici narodopisnega programa Matije Murka, dvajsetletnici ustanovitve Slovenskega etnološkega društva in petinpetdesetletnici Oddelka za

etnologijo); brali ste prispevke z dveh etnoloških mednarodno odmevnih piranskih poletnih šol; v roke ste dobili slovensko etnološko bibliografijo za leta 1986-90; analizo pisem treh generacij ene rodbine iz Žirov od leta 1914-70; nazadnje pa še knjigo o vodi v predstavah starih Slovanov o posmrtnem življenju in šegah ob smrti. Morda prav zadnji naslov knjige simbolično naredi piko za opravljenim delom.

Ob koncu še prijazna beseda zahvale vsem sodelujočim: uredniškemu odboru za ideje, spodbude, pa tudi za upravičene graje; lektorjem - Ivanki Počkar, Mirjam Mencej, Marku Terseglavu in Ingrid Slavec Gradišnik, brez katerih revija ne bi imela tako izbrušenega jezika; Jerneji Hederih in Andreji Bahar Muršič za določanje univerzalne decimalne klasifikacije; prejšnji tajnici društva Mihaeli Hudelja za ažurno pošiljanje Glasnika med naročnike; Moniki Kropelj, ki je zalagala lasten denar za risbe v rubriki Zgodbe vsakdana in seveda vsem avtorjem, ki se jim je (pri)ljubilo sodelovati, čeprav njihovi intelektualni naporji niso nikoli mogli biti denarno nagrajeni. Tudi delo prevajalcev ne more ostati brez omembe: Darja Hoenigman, Nives Sulič Dular, Nadja Valentinčič, Natalja Vrečer, Nina Majcen, Božidar Jezernik, Rajko Muršič in avtorji - hvala. Za uporabo infrastrukture, ki je Slovensko etnološko društvo za potrebe urejanja glasila in knjig ne premore (kabinet, računalnik, tiskalnik, telefon) se urednika zahvaljujeva Oddelku za etnologijo in kulturno antropologijo, kjer je uredništvo Glasnika in Knjižnice od leta 1994 tudi gostovalo. Etnologa Martina Fišerja z ekipo, ki je oblikovala revijo in potrpežljivo spremljala vizualne inovacije, ki sva jih v najbolj lucidnih trenutkih zapopadla urednika, ter dobila trdo kožo in pretanjen posluh za nenavadne in težko ubesedljive oblikovne želje, pa priporočava še bodoči uredniški ekipi.

In kakor da je spet Novo leto, le-tej voščim: Srečno!

Lobnica na Pohorju, 7. februar 1998

Mojca Ramšak

Ob sklepnem dejanju

Zadnjo številko, ki jo urejava skupaj z Mojco, pošiljam med vas, drage bralke in bralci, z mešanico nelagodja in zadovoljstva. Nelagodje bom pustil kar tam, kjer se je skotilo, v vrhovih društva. Ravnal sem pač po svoji vesti in v skladu z maksimo "Ne mogu molčat". Kaj se je skotilo, pa tako ali tako veste. Le za Bakuninoma naj še ponovim, da bom ostal nemogoča osebnost vse dotlej, dokler bodo tisti, ki so sedaj mogoči, ostali mogoči.

Zadovoljen pa sem, ker ponovno pošiljava na pot zajetno zbirko kakovostnih, raznorodnih in večinoma mladostno raziskujočih besedil. Čeprav je bila večina besedil pripravljenih že pred koncem lanskega leta, so objektivne okoliščine narekale bistveno počasnejšo pripravo za tisk od načrtovane. Vmes pa so na naš naslov prišla tudi nekatera besedila, ki so še dodatno popestrila to številko. Če začnem na zadnjem koncu, se najprej zahvaljujem študentkam etnologije in kulturne antropologije in prof. Zmagu Šmitku, ki so v zelo kratkem času pripravili kratka poročila o strokovni ekskurziji v Maroku. S sorednico sva z veseljem prevzela tudi dve besedili, ki sta bili namenjeni objavi v Traditiones, pa so v zadnjem trenutku ugotovili, da si ne morejo privoščiti še dodatnih dobrih sto strani tiska. Z besedilom Marije Jež je Glasnik ponovno dobil nekaj razsežnosti multidisciplinarnosti, ki v zadnjem obdobju med nekaterimi kolegi in kolegicami ni ravno najbolj cenjena deviza, z besedilom Jasne Vidakovič o znameniti oddaji "Slovenska zemlja v pesmi in besedi" pa se končno izdatneje

poklanjamo tudi tej razsežnosti strokovnega dela naših kolegic in kolegov.

Naključje je nanese, da smo v istem času od Irene Rožman in Mateje Habinc prejeli dve besedili o rojevanju in materinstvu, temi, ki, kot je v Glasniku že postala navada, izdatno širi obzorja stroke. Enako velja tudi za besedilo o sanjanju v Gruziji gruzinske etnologinje Nane Meladze in za zgledno delo študentke Lidije Uranič. V intervjujih za zdaj zaokrožujemo prikaz ženskega pogleda na stroko, med strokovnimi besedili pa s posebnim veseljem pozdravljam razmišljanje o etnologiji v poeziji Matjaža Pikala in vse druge mladostno zvedave prispevke kolegov in kolegic - študentin in študentov etnologije in kulturne antropologije.

Upam, da bo dediščina, ki jo pušča za seboj bivša urednika (ki, kot za zdaj kažejo tolarске zvezde, zadnjega letnika morda vendarle ne bova urejala povsem volontersko!), zadoščala za tekoče in nemoteno izdajanje Glasnika tudi pod novo uredniško taktirko. Naslednicam oz. naslednikom lahko zaželim le srečno pot!

Gunclje, 6. 5. 1998

Rajko Muršič